سورة المعارج (٧٠)

މި سورة ގައިވަނީ ٤٤ آية އެވެ. މިއީ مكّى سورة އެކެވެ.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

رحمن ވަންތަ رحيم ވަންތަ الله ގެ اسم ފުޅުން ފަށައިގަންނަމެވެ.

سَأَلَ سَآئِلُۢ بِعَذَابٖ وَاقِعٖ ﴿١﴾ لِّلۡكَٰفِرِينَ لَيۡسَ لَهُۥ دَافِعٞ ﴿٢﴾ مِّنَ ٱللَّهِ ذِي
ٱلۡمَعَارِجِ ﴿٣﴾

(٣،٢،١) އެދޭމީހާ (ފުރައްސާރަކުރުމުގެ ގޮތުން) عذاب އަވަހަށްއައި ގޮވިއެވެ. (އެއީ كافرنންނަށް (އޮތް) ޖެހޭނޭ عذاب އެކެވެ. އެޢަރުޝުގެ ވެރި الله ގެ حضرة ން އައިސް عذاب ދުރުކޮށްދޭނޭ ހަމައެކަކުވެސް ނުވެއެވެ.

تَعۡرُجُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ إِلَيۡهِ فِي يَوۡمٖ كَانَ مِقۡدَارُهُۥ خَمۡسِينَ أَلۡفَ سَنَةٖ ﴿٤﴾

(٤) ފަންސާސްހާސް އަހަރުގެ މިންވަރުގެ ދުވަހެއްގައި، ملائكة ންނާއި، جبريل ގެފާނު، އެކަލާނގެ حضرة އަށް އަރާވަޑައިގަންނަވާނެއެވެ.

فَٱصۡبِرۡ صَبۡرٗا جَمِيلًا ﴿٥﴾

(٥) ފަހެ، ކަލޭގެފާނު ރީތިވެގެންވާ ކެތްތެރިކަމުގެ ކެތްތެރިކަމެއް ކުރައްވާށެވެ!

إِنَّهُمۡ يَرَوۡنَهُۥ بَعِيدٗا ﴿٦﴾

(٦) ހަމަކަށަވަރުން، އެއުރެން އެދުވަސް ދެކެނީ، ދުރުވެގެންވާ ކަމަށެވެ.

وَنَرَىٰهُ قَرِيبٗا ﴿٧﴾

(٧) އަދި ތިމަންރަސްކަލާނގެ ދެކެވޮޑިގަންނަވަނީ، އެދުވަސް ގާތްކަމުގައެވެ.

يَوۡمَ تَكُونُ ٱلسَّمَآءُ كَٱلۡمُهۡلِ ﴿٨﴾

(٨) ގިރިފައިވާ ރަތް ލޯ ފަދައިން އުޑު، ވާނޭދުވަހުއެވެ.

وَتَكُونُ ٱلۡجِبَالُ كَٱلۡعِهۡنِ ﴿٩﴾

(٩) އަދި، ފަސްދިލާގައިވާ ކުލަކުލައިގެ ކަފާ ފަދައިން ފަރުބަދަތައް ވާނޭދުވަހުއެވެ.

وَلَا يَسۡـَٔلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

(١٠) އަދި، އެދުވަހުން ގާތް رحمة ތެރިއަކު، رحمة ތެރިއަކާގެދުރު سؤال އެއް ނުކުރާނެތެވެ.

يُبَصَّرُونَهُمۡۚ يَوَدُّ ٱلۡمُجۡرِمُ لَوۡ يَفۡتَدِي مِنۡ عَذَابِ يَوۡمِئِذِۭ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾

(١١) އެއުރެން އެކަކު އަނެކަކަށް ފެންނާނެގޮތް ގެނުވެވިގެންވާނެތެވެ. އެދުވަހުގެ عذاب ން
ސަލާމަތްވުމަށް ކުށްވެރިޔާ އޭނާގެ ދަރިން، فدية އެއްގެ ގޮތުގައި ދޫކޮށްލަނަމަ ހިތައި އެކަމަށް
އެދޭނެތެވެ.

وَصَٰحِبَتِهِۦ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾

(١٢) އަދި، އޭނާގެ އަނބިމީހާއި، އޭނާގެ أخ ވެސްމެއެވެ.

وَفَصِيلَتِهِ ٱلَّتِي تُـٔۡوِيهِ ﴿١٣﴾

(١٣) އަދި، އޭނާއަށް ހިޔާވަހިކަންދޭ، އޭނާގެ ގާތްތިމާގެ މީހުންވެސްމެއެވެ.

وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنجِيهِ ﴿١٤﴾

(١٤) އަދި، ބިމުގައިވާ އެންމެންވެސްމެއެވެ. ދެން، އެ فدية އޭނާ ސަލާމަތް ކުރާތޯއެވެ.

كَلَّآۖ إِنَّهَا لَظَىٰ ﴿١٥﴾

(١٥) ހަމަ ހިތާ އެހެންނަކުން ނުވާނެއެވެ. ހަމަކަށަވަރުން، އެ ނަރަކައީ އަނދަރައަނދާހުރި
އަލިފާނެވެ.

نَزَّاعَةً لِّلشَّوَىٰ ﴿١٦﴾

(١٦) (އޭގެ ހުރުން) ބޮލުގެ ހަން ނަގާ حال ގައެވެ.

تَدۡعُواْ مَنۡ أَدۡبَرَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٧﴾

(١٧) ފުރަގަސްދީ އެނބުރިދާ މީހާއަށް އެ ނަރަކަ ގޮވާނެތެވެ.

وَجَمَعَ فَأَوۡعَىٰٓ ﴿١٨﴾

(١٨) އަދި މުދާ އެއްކޮށް، خزانة ކުރާ މީހާއަށްވެސްމެއެވެ.

۞ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾

(١٩) ހަމަކަށަވަރުން، އިންސާނާ ހައްދަވާފައިވަނީ، ކެތްތެރިކަންކުޑަ މީހެއްގެ ގޮތުގައެވެ.

إِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾

(٢٠) އެ އިންސާނާގައި ނުބައިކަމެއް ޖެހިއްޖެނަމަ، ކެތްތެރިކަންކުޑަ މީހެއްގެ ގޮތުގައެވެ.

وَإِذَا مَسَّهُ ٱلْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾

(٢١) އަދި އޭނާގައި ހެޔޮކަމެއް ޖެހިއްޖެނަމަ (އެބަހީ: ތަނަވަސްކަމެއް ލިބިއްޖެނަމަ،
އެހެން މީހުންނަށް) މަނާކުރާ މީހެއްގެ ގޮތުގައެވެ.

إِلَّا ٱلْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾

(٢٢) ނަމާދުކުރާ މީހުން ފިޔަވައެވެ.

ٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَآئِمُونَ ﴿٢٣﴾

(٢٣) އެއުރެންނީ، އެއުރެންގެ ނަމާދުކުރުންމަތީ ދެމިތިބޭ މީހުންނެވެ.

وَٱلَّذِينَ فِىٓ أَمْوَٰلِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٤﴾ لِّلسَّآئِلِ وَٱلْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾

(٢٤،٢٥) އަދި، އެއުރެންނީ، سؤال ކުރާ، އެދިވެރިންނަށާއި، ނިކަމެތި محروم މީހުންނަށް،
އެއުރެންގެ މުދަލުގައި ކަނޑައެޅިގެންވާ حق އެއްވާ މީހުންނެވެ.

وَٱلَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿٢٦﴾

(٢٦) އަދި، އެއުރެންނީ، قيامة ދުވަހަށް إيمان ވެ، ތެދުކުރާ މީހުންނެވެ.

وَٱلَّذِينَ هُم مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾

(٢٧) އަދި، އެއުރެންނީ، އެއުރެންގެ ވެރިރަސްކަލާނގެ عذاب އަށް ބިރުވެތިވާ މީހުންނެވެ.

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾

(٢٨) ހަމަކަށަވަރުން، އެއުރެންގެ ވެރިރަސްކަލާނގެ عذاب އަކީ (އެކަލާނގެ
أمان ކަށަވަރުވެއްޖާގެންވީ އެއިން) أمان ކަން ލިބިގެންނުވާ عذاب އެކެވެ.

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَـٰفِظُونَ ﴿٢٩﴾

(٢٩) އަދި، އެއުރެންނީ، އެއުރެންގެ فرج ތަކަށް(އެބަހީ:ޖިންސީގުނަންތަކަށް)ރައްކާތެރިވާމީހުންނެވެ.

إِلَّا عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾

(٣٠) އެއުރެންގެ އަނބިންގެ މައްޗަށާއި، އެއުރެންނަށް މިލްކުވެގެންވާ އަޅުންގެ މައްޗަށް މެނުވީއެވެ. ފަހެ، ހަމަކަށަވަރުން، އެއުރެންނީ (އެކަމުގައި) މަލާމާތް ލިބިގެންނުވާ މީހުންނެވެ.

فَمَنِ ٱبْتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْعَادُونَ ﴿٣١﴾

(٣١) ފަހެ، އެއިން ބޭރުގައިވާ ކަމަކަށް އެދިއްޖެމީހާ (ދަންނާށެވެ!) ފަހެ، އެއުރެންނީ (ހުއްދަވެގެންވާ سرحد) ފަހަނަޅައިދާ މީހުންނެވެ.

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِأَمَـٰنَـٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَٰعُونَ ﴿٣٢﴾

(٣٢) އަދި، އެއުރެންނީ، އެއުރެންގެ أمانة ތަކާއި، އެއުރެންގެ عهد ތަކަށް ރައްކާތެރިވާ މީހުންނެވެ.

وَٱلَّذِينَ هُم بِشَهَـٰدَٰتِهِمْ قَآئِمُونَ ﴿٣٣﴾

(٣٣) އެއުރެންނީ، އެއުރެންގެ ހެކިބަސް ފުރިހަމައަށް އަދާކުރާ މީހުންނެވެ.

وَٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾

(٣٤) އަދި، އެއުރެންނީ، އެއުރެންގެ ނަމާދުގެ މައްޗަށް ރައްކާތެރިވާ މީހުންނެވެ.

أُو۟لَـٰٓئِكَ فِى جَنَّـٰتٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾

(٣٥) އެއުރެންވަނީ، ސުވަރުގެތަކެއްގައި މާތްކުރައްވާފައެވެ.

فَمَالِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾

(٣٧،٣٦) ފަހެ، كافرވީމީހުން (ކަލޭގެފާނުގެ) ކަނާތްފަރާތުގައްޔާއި، ވާތްފަރާތުގައި ބައިބަޔަށް
(ދިރީނަދު) މިބައިން ކަލޭގެފާނުގެ އަރިހަށް ދިޔުމަށް އަވަސްވެގަންނަނީ ކީއްވެގެންތޯއެވެ؟

أَيَطْمَعُ كُلُّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾

(٣٨) نعمة ގެ ސުވަރުގެއަށް ވެއްދެވުމަށް އެއިންކޮންމެ މީހަކު ދަހިވެތިވަނީ ހެއްޔެވެ؟

كَلَّآ ۖ إِنَّا خَلَقْنَـٰهُم مِّمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

(٣٩) ހަމަހިގާ އެއުރެންނަކަށް ނުވާނެއެވެ. ހަމަކަށަވަރުން، ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެއުރެން ހެއްދެވީ، އެއުރެން ދަންނަ އެއްޗަކުންނެވެ.

فَلَآ أُقۡسِمُ بِرَبِّ ٱلۡمَشَٰرِقِ وَٱلۡمَغَٰرِبِ إِنَّا لَقَٰدِرُونَ ﴿٤٠﴾ عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ خَيۡرًا مِّنۡهُمۡ
وَمَا نَحۡنُ بِمَسۡبُوقِينَ ﴿٤١﴾

(٤٠، ٤١) ފަހެ، مشرق ތަކާއި، مغرب ތަކުގެ ވެރިރަސްކަލާނގެ ގަންދެއްވައި وحى ކުރައްވަމެވެ.
އެއުރެންގެ ބަދަލުގައި، އެއުރެންނަށްވުރެން ހެޔޮބަދަލު ގެންނަވުމަށް ހަމަކަށަވަރުން،
ތިމަންރަސްކަލާނގެ ކުދުރަތުވަންތަކަން ހުރި ކަށަވަރެވެ. އަދި ތިމަންރަސްކަލާނގެ ނުކުޅެދިވަޑައިގެންނެވޭ ގޮތާ
ކަލޭގެފާނު ނުހަދާށެވެ.

فَذَرۡهُمۡ يَخُوضُواْ وَيَلۡعَبُواْ حَتَّىٰ يُلَٰقُواْ يَوۡمَهُمُ ٱلَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾

(٤٢) ފަހެ، އެއުރެންނަށް وعد ކުރައްވާ ދުވަހާ އެއުރެން ބައްދަލުވުމަށްދާންދެން ދާންދެން،
باطل ވާހަކަތަކުގައި ގޮސްކަމާއި، ކުޅިވަރުކުޅުން ކަލޭގެފާނު އެއުރެން ދޫކޮށްލައްވާށެވެ!

يَوۡمَ يَخۡرُجُونَ مِنَ ٱلۡأَجۡدَاثِ سِرَاعٗا كَأَنَّهُمۡ إِلَىٰ نُصُبٖ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾

(٤٣) (އެއީ) ކަށްވަޅުތަކުން ނުކުމެގެން އެއުރެން އަވަސްއަވަހަށް ހިނގައިދާދުވަހެވެ.
އެއުރެން އަޅުކަންކުރާ ބުދުތަކުގެ ކައިރިއަށް އަވަސްއަވަހަށް ދުވަނީހެނެވެ.

خَٰشِعَةً أَبۡصَٰرُهُمۡ تَرۡهَقُهُمۡ ذِلَّةٞۚ ذَٰلِكَ ٱلۡيَوۡمُ ٱلَّذِي كَانُواْ يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

(٤٤) (އެއުރެން ނިކުންނަނީ) އެއުރެންގެ ލޮލުން ނިކަމެތިވެގެންވާ حال، އެއުރެންގެ މައްޗަށް
ނިކަމެތިކަން ވެރިވެފައެވެ. އެއީ، އެއުރެންނަށް وعد ކުރައްވާކަމުގައިވި ދުވަހެވެ.